

Red de stationsrestauratie Amsterdam C.S.

Het Comité 'Red de Restauratie van het C.S.' wil met betrokkenen onderzoeken of het ondanks de modernisering van het Centraal Station mogelijk is de functie van restaurant en koffieruimte op de huidige plaats te continueren.

Deze wachtkamers zijn ingericht en gedecoreerd volgens de magnifieke conceptie van P. J. H. Cuypers en A. L. van Gendt, toch niet de minsten van onze 19de eeuwse architecten.

Door de thans door de N.S. voorgenomen functieverandering dreigt het gevaar dat deze zalen veel minder dan tot nu toe voor het publiek toegankelijk zullen zijn. Zoals veel treinreizigers maar ook de andere bezoekers wel bekend is, bevindt dit zalencomplex – waarvan eveneens de wachtkamer naast de hal, het 'jachtzaaltje' en het portaal deel uitmaken, – zich nog vrijwel in oorspronkelijke staat.

Veel minder bekend zal zijn dat de decoraties van de wachtkamers inspelen op het gebruik ervan en op het reizen per trein. Zo is er een voorstelling van een serveerster, en een van drie kinderen met dienschalen, een glas en een kan bier in de toegangsruimte.

De verwijzingen zijn het 19de eeuwse equivalent van wat een pictogram genoemd wordt. Maar zoals gezegd werd ook het dan nieuwe aspect van de veel sneller reismogelijkheden over de hele wereld op voor die tijd karakteristieke wijze gesymboliseerd, en wel in voorstellingen over tijd en ruimte.

De tijd is, wat zijn aspect van snelheid betreft, verbeeld door twee gevleugelde wielen en een zandloper; als vergangelijke tijd door een tafereel met kinderen, dat de vier jaargetijden voorstelt.

De ruimte wordt voorgesteld door Europa en de stier en eveneens door de hemelglobe. Deze laatste is helaas niet bewaard gebleven. Zowel in de wachtkamers als in de koninklijke wachtkamer, maar ook verder aan station en gevel, zijn de symbolen van de veranderingen van tijd en tijdsaspecten als snelheid en vergangelijkheid rijk vertegenwoordigd. De genoemde schilderijen zijn voor het merendeel van de hand van George Sturm, enige zijn van G. H. Heinen. Bovenstaande gegevens over de afbeeldingen zijn ontleend aan een scriptie 'wachtkamers van het Centraal Station in Amsterdam' van Angelina Joordens. Zij schrijft daarin 'De reiziger, die voor zo'n station stond werd dus, zoals de bedoeling was, overdonderd door de monumentaliteit van het gebouw, de rijkdom van

materialen en de indrukwekkende decoratie (...)'. En die sfeer is het best bewaard in de oostelijke vleugel, waarin het restaurant en koffiekamer zijn, oorspronkelijk de 'sjieke' vleugel met de 1ste en 2de klasse wachtkamers en buffetten. Het kleurengamma hier bestaat uit een ingetogen bordeaux-rood, donkergroen en een zwaar crème. Florale motieven zijn voornamelijk op het plafond en een brede rand daaronder aangebracht. De mooie betimmering van eikenhouten briefpanelen heeft daarmee een mooi samenspel. Een toog zoals daar aanwezig van bewerkt eikehout en voorzien van kolossale vazen chinees porselein is uniek!

ACTIE

Het is in het belang van deze monumentale ruimten dat deze zo goed mogelijk gebruikt blijven. De Bond Heemschut heeft al op verschillende wijzen de actie van het comité gesteund. U kunt dit doel ondersteunen door op een briefkaart uw handtekening te zetten en naar ons – Heemschut – toe te sturen. Ook willen wij u op aanvraag graag een lijst toesturen voor het verzamelen van handtekeningen. Er is nog een manier om uw belangstelling te tonen, en daar zal de N.S. ook wel gevoelig voor zijn.

Gaat u eens eten in dat restaurant, zowel ruimte als sfeer en bediening zijn het waard!

Elle de Wijs

Interieur van het Jachtzaaltje van Amsterdam C.S. (foto: Nout Muller)

